

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра публічного управління та менеджменту інноваційної діяльності

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Директор Інституту неперервної освіти і туризму
д.е.н., с.н.с. О.В. Ковальова
“3” червня 2021 р.



“СХВАЛЕНО”
на засіданні кафедри публічного управління
та менеджменту інноваційної діяльності
Протокол № 14 від “3” червня 2021 р.
В.о. завідувача кафедри
д.н.д.у., доцент С.М. Приліпко
“3” червня 2021 р.

“РОЗГЛЯНУТО”
Гарант ОП “Публічне управління та
адміністрування”
д.н.д.у., доцент В.В. Олійник

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ”

Галузь знань: 28 “Публічне управління та адміністрування”
Спеціальність 281 “Публічне управління та адміністрування”
Освітньо-професійна програма: “Публічне управління та адміністрування”
Освітній ступінь: бакалавр

Розробник: в.о. завідувача кафедри публічного управління та менеджменту
інноваційної діяльності, д.н.д.у., доцент Приліпко Сергій Михайлович

Опис навчальної дисципліни
“Публічне управління”

Галузь, спеціальність, ОПП, освітній ступінь	
Галузь знань	28 “Публічне управління та адміністрування”
Спеціальність	281 “Публічне управління та адміністрування”
Освітньо-професійна програма	“Публічне управління та адміністрування”
Освітній ступінь	бакалавр
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Вибіркова
Загальна кількість годин	210
Кількість кредитів ECTS	7
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота)	1
Форма контролю	Екзамен
Показники навчальної дисципліни для денної форм навчання	
	денна форма навчання
Рік підготовки	1
Семестр	2
Лекційні заняття	30 год.
Практичні заняття	30 год.
Самостійна робота	150 год.
Індивідуальні завдання	-
Кількість тижневих аудиторних годин	2 год.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни “Публічне управління” є набуття у здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавра загальних та фахових компетентностей щодо основних засад формування та реалізації державної політики органами державної влади й органами місцевого самоврядування у співпраці з іншими суб’єктами публічного управління.

Завдання навчальної дисципліни полягає у формуванні системи теоретико-методологічних знань та набутті практичних навичок із публічного управління для виконання управлінських функцій і прийняття виважених управлінських рішень у процесі діяльності органів публічної влади та їх взаємодії з громадськістю.

Програмні результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- зміст основних понять, принципи, функції, підходи, механізми та інструменти в державному управлінні; систему органів державного управління та її організаційну структуру;
- повноваження Президента України; правову основу діяльності, основні ознаки, принципи організації та функції Верховної Ради України;
- функціонування системи органів виконавчої та судової гілок влади;
- організаційні засади здійснення державної служби та формування кадрової політики;
- основні положення місцевого самоврядування та регіонального управління;
- нормативно-правові основи електронного урядування та е-демократії;
- механізми та інструменти взаємодії посадових осіб публічної влади з представниками неурядових організацій громадянського суспільства;
- складові формування та реалізації антикорупційної політики, правила етичної поведінки публічних службовців;

вміти:

- використовувати джерельну базу для визначення понятійно-категоріального апарату в державному управлінні;
- здійснювати пошук інформації про діяльність Президента України, Верховної Ради України, органів виконавчої та судової гілок влади; аналізувати діяльність їх структурних підрозділів; обговорювати проведення заходів; оцінювати прийняття управлінських рішень;
- представляти органи державного управління та презентувати для широкого загалу результати їх діяльності;
- працювати в команді над пошуком управлінських рішень з питань місцевого самоврядування та регіонального управління;

- замовляти та отримувати публічні послуги через використання єдиного державного порталу електронних послуг;
- організовувати та проводити консультації з громадськістю; оформляти звернення громадських об'єднань до органів публічної влади, застосовувати інструменти впливу на формування громадського бюджету;
- визначати ефективні механізми запобігання та протидії корупції в органах публічної влади.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

загальні компетентності (ЗК): здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області; Здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність працювати в команді; здатність планувати та управляти часом; вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; навички міжособистісної взаємодії;

спеціальні (фахові) компетентності (СК): здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів; здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки; Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності; Здатність впроваджувати інноваційні технології; здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування; здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

Міждисциплінарні зв'язки. Вивчення дисципліни базується на теоретичних знаннях та практичних навичках попередньо вивчених дисциплін за обраною спеціальністю: “Вступ до фаху”, “Теорія держави і права”, “Історія публічного управління”, “Основи публічного управління”, “Державне регулювання економіки”, “Конституційне право” та “Державна служба”.

Згідно з навчальним планом для здобувачів вищої освіти денної форми навчання на вивчення дисципліни “Публічне управління” відводиться 210 год., у т.ч. на лекції – 30 год.; практичні заняття – 30 год.; підготовку курсової роботи та самостійну роботу – 150 год.

3. Програма та структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади формування системи публічного управління

Тема 1. Теоретико-методологічні та організаційні засади публічного управління

Сутність та роль публічного управління у формуванні громадянського суспільства. Зміст понять “державне управління”, “державне регулювання”, “публічне управління” та “публічне адміністрування”, їх спільні риси та відмінності. Ознаки державного управління. Складові методології державного управління та її особливості при проведенні наукових досліджень. Визначення проблеми у державному управлінні. Мета, об’єкт, предмет та завдання у наукових дослідженнях з державного управління. Підходи, закономірності, принципи та функції державного управління. Класифікація напрямів і цілей державного управління. Державно-управлінський інститут. Інформаційне забезпечення державного управління. Методи, моніторинг та аналіз у державному управлінні. Аналіз державної політики. Діагностика та діагностування проблем. Механізми, інструменти, ефективність та результативність публічного управління. Система публічного управління. Організаційна побудова влади.

Питання для самопідготовки за темою 1

1. Яку роль відіграє публічне управління у формуванні громадянського суспільства?
2. У чому полягає різниця між поняттями “державне управління” та “публічне управління”?
3. Чому для роботи у сфері державного управління важливо знати базові положення методології?
4. Як формується мета, об’єкт, предмет і завдання у наукових дослідженнях з державного управління?
5. Які загальні методологічні підходи використовуються під час дослідження процесів і явищ у державному управлінні?
6. Які принципи та функції державного управління Вам відомі?
7. За якими ознаками класифікують напрями державного управління?
8. Які ви знаєте найбільш поширені методи державного управління?
9. Що означає поняття “механізми державного управління”?
10. Які існують інструменти реалізації механізмів публічного управління?

Тема 2. Президент України та Верховна Рада України у системі державного управління

Статус і правова основа діяльності Президента України. Види президентських виборів. Вимоги до кандидата на посаду Президента України. Етапи обрання Президента України. Повноваження Президента України та

правові форми їх реалізації. Рада національної безпеки і оборони України. Офіс Президента України. Правова основа діяльності, основні ознаки, принципи організації та функції Верховної Ради України. Правові та організаційні форми діяльності парламенту. Комітети і комісії Верховної Ради України. Основні етапи законодавчого процесу. Нормативно-правові акти Верховної Ради України. Правовий статус і повноваження народного депутата України.

Питання для самопідготовки за темою 2

1. У чому полягає зміст статусу Президента України?
2. Які існують види виборів Президента України?
3. Хто може бути Президентом України?
4. Якими повноваженнями наділений Президент України?
5. Які основні завдання виконує Офіс Президента України?
6. У чому полягають функції Верховної Ради України?
7. Які кадрові призначення здійснює Верховна Рада України?
8. Якими видами діяльності займаються комітети та комісії Верховної Ради України?
9. Хто може бути народним депутатом України?
10. На який термін обирається народний депутат України?

Тема 3. Система органів виконавчої та судової влади в Україні

Система органів виконавчої влади. Основні завдання, принципи діяльності та повноваження Кабінету Міністрів України. Система центральних органів виконавчої влади: міністерства, державні служби, державні агентства, державні інспекції, зі спеціальним статусом та інші. Завдання, функції та принципи діяльності місцевих державних адміністрацій. Повноваження голів місцевих державних адміністрацій. Основні засади судочинства. Система судів загальної юрисдикції: місцеві, апеляційні, вищі спеціалізовані суди, Верховний Суд України. Конституційний Суд України: завдання, функції, правовий статус Голови та членів, принципи діяльності, вимоги до кандидата на посаду судді. Вища рада юстиції. Державна судова адміністрація. Система прокуратури.

Питання для самопідготовки за темою 3

1. Хто за посадами входить до складу Кабінету Міністрів України?
2. Як відбувається процес формування складу Кабінету Міністрів України?
3. Які функції виконують міністерства?
4. У чому полягає різниця між державними агентствами та інспекціями?
5. Які центральні органи виконавчої влади мають спеціальний статус?
6. На яких основних принципах здійснюється діяльність місцевих державних адміністрацій?
7. Що входить до складу судової системи України?
8. У чому полягає основне завдання Конституційного Суду України?
9. Яку роль виконує Вища рада юстиції?
10. Які функції виконує прокуратура?

Змістовий модуль 2. Організація діяльності органів публічної влади та їх взаємодія з інститутами громадянського суспільства

Тема 4. Державна служба та кадрова політика

Державна служба, принципи її здійснення та правове регулювання. Категорії посад державної служби. Державний службовець, його основні права та обов'язки, підпорядкування. Система управління державною службою. Формування та реалізація державної кадрової політики у сфері державної служби. Національне агентство з питань державної служби. Комісія з питань вищого корпусу державної служби. Керівник державної служби в державному органі та служба управління персоналом. Умови вступу на державну службу. Порядок проведення конкурсу на зайняття посад державної служби. Порядок призначення на посаду державної служби. Контракт про проходження державної служби. Присяга державного службовця. Ранги державних службовців. Просування державного службовця по службі та його переведення. Оцінювання результатів службової діяльності. Правила внутрішнього службового розпорядку державного органу. Підвищення рівня професійної компетентності державних службовців. Оплата праці та заохочення державних службовців. Робочий час і час відпочинку державного службовця. Службова дисципліна та дисциплінарна відповідальність. Лідерство та командування у державному управлінні.

Питання для самопідготовки за темою 4

1. З виконанням яких практичних завдань і функцій держави пов'язана діяльність на державній службі?
2. На яких державних службовців поширюється дія Закону України "Про державну службу"?
3. На основі дотримання яких принципів здійснюється державна служба ?
4. Які посади державної служби відносяться до категорії "А"?
5. Як називається центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державної служби?
6. Яким вимогам повинна відповідати особа, яка претендує на вступ на державну службу?
7. Як часто особа, призначена на посаду державної служби, повинна складати Присягу державного службовця?
8. Які ранги присвоюються державним службовцям?
9. Від чого залежить заробітна плата державного службовця?
10. Яким чином формується державна кадрова політика в державній службі?

Тема 5. Основи місцевого самоврядування та регіонального управління

Поняття, принципи та основні функції місцевого самоврядування. Європейська хартія місцевого самоврядування. Система місцевого самоврядування. Територіальні громади. Ради – представницькі органи

місцевого самоврядування. Виконавчі органи рад. Служба в органах місцевого самоврядування: загальні положення, правовий статус посадових осіб, проходження служби та службова кар'єра, відповідальність за порушення законодавства. Сільський, селищний, міський голова. Органи самоорганізації населення. Порядок формування, організація роботи органів і посадових осіб місцевого самоврядування. Децентралізація владних повноважень. Мета і завдання регіонального управління. Цілі, напрями, суб'єкти та об'єкти державної регіональної політики. Державне управління сталим розвитком регіонів. Державна стратегія регіонального розвитку: мета, бачення, система принципів, порівняльна характеристика підходів, стратегічні та оперативні цілі. Механізми державного регулювання регіонального розвитку, інструменти їх реалізації. Державно-приватне партнерство. Регіональні програми соціально-економічного розвитку. Агенції регіонального розвитку.

Питання для самопідготовки за темою 5

1. У чому полягає зміст Європейської хартії місцевого самоврядування?
2. На яких принципах здійснюється місцеве самоврядування в Україні?
3. Для чого у територіальних громадах створюються ради?
4. Як Ви розумієте поняттям “органи самоорганізації населення”?
5. Які повноваження має сільський, селищний, міський голова?
6. Які існують напрями державної регіональної політики?
7. На основі яких принципів формується державна стратегія регіонального розвитку?
8. Які механізми державного управління та інструменти їх реалізації широко використовуються у державній стратегії регіонального розвитку?
9. Які органи у сфері публічного управління та адміністрування беруть участь у реалізації державної стратегії регіонального розвитку?
10. Для чого розробляють регіональні програми соціально-економічного розвитку?

Тема 6. Електронне урядування як передумова формування цифрового суспільства

Сутність, принципи, мета, цілі та завдання електронного урядування. Електронна держава та електронний уряд. Моделі електронного урядування. Нормативно-правові основи електронного урядування. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів публічної влади. Довгострокові пріоритети діяльності Уряду у сфері розвитку цифровізації. Повноваження Міністерства цифрової трансформації України та напрями роботи у сфері цифровізації публічних послуг. Публічні послуги в контексті побудови сервісно-орієнтованої держави. Реєстри публічних послуг. Функціональні можливості єдиного державного порталу електронних послуг “Дія”. Єдиний державний портал адміністративних послуг. Програми цифрової трансформації України. Впровадження електронних сервісів на рівні територіальних громад. Е-демократія та інструменти її реалізації. Електронні петиції. Електронний документообіг та управлінські технології у державному управлінні.

Питання для самопідготовки за темою 6

1. Як ви розумієте поняття “електронне урядування”?
2. У чому полягає сутність електронної держави та електронного уряду?
3. Які моделі е-урядування Вам відомі?
4. Якими нормативно-правовими актами України регулюється розвиток е-урядування?
5. Які засоби інформаційно-аналітичного забезпечення використовують органи публічної влади у своїй діяльності?
6. Які функції покладаються на “сервісно-орієнтовану державу”?
7. Якими публічними послугами на єдиного державного порталу електронних послуг “Дія” Ви користувалися?
8. Як відбувається впровадження електронних сервісів на рівні територіальних громад?
9. Якими інструментами е-демократії найчастіше користуються громадяни?
10. Яка основна мета запровадження е-документообігу у діяльності органів публічної влади?

Тема 7. Взаємодія інститутів громадянського суспільства з органами державної влади

Громадська думка та її роль у формуванні та реалізації державної політики. Нормативно-правове забезпечення формування взаємовідносин інститутів громадянського суспільства з органами публічної влади. Основні форми проведення публічних заходів: зустріч, консультація, круглий стіл, семінар, конференція, засідання, нарада, громадські слухання, прес-конференція тощо. Порядок проведення консультацій з громадськістю. Порядок звернення громадян. Поняття, види, класифікація та структура колегіальних консультативно-дорадчих органів. Діяльність громадських рад при органах державної влади та органах місцевого самоврядування: основні завдання, функції, повноваження, порядок формування складу представників. Міжнародні неурядові інституції, які приймають участь у реалізації державної політики. Механізми та інструменти взаємодії посадових осіб публічної влади з представниками неурядових організацій громадянського суспільства.

Питання для самопідготовки за темою 7

1. Яким чином громадська думка впливає на формування та реалізацію державної політики?
2. Що означає термін “інститут громадянського суспільства”?
3. На основі яких нормативно-правових актів будуються взаємовідносини інститутів громадянського суспільства з органами публічної влади?
4. Який порядок проведення громадських слухань з питань формування бюджету територіальної громади?
5. У яких формах публічних заходів з громадськістю Ви приймали участь?
6. Чи вважається подання електронної петиції зверненням громадян?

7. Чи врегульована законодавством діяльність консультативно-дорадчих органів?

8. Який порядок створення громадських рад при органах державної влади та органах місцевого самоврядування?

9. Які Всеукраїнські асоціації приймають активну участь у реалізації державної політики розвитку сільських територій в Україні?

10. Які інструменти взаємодії посадових осіб публічної влади з представниками неурядових організацій громадянського суспільства найбільш широко використовуються у практичній діяльності?

Тема 8. Запобігання корупції в органах публічної влади

Основні поняття: корупція, неправомірна вигода, близькі особи, приватний інтерес, конфлікт інтересів тощо. Індекс сприйняття корупції в Україні та світі. Індекс частоти корупційних випадків. Національне агентство з питань запобігання корупції: основні функції, повноваження посадових осіб, організація діяльності. Формування та реалізація антикорупційної політики. Участь громадськості у заходах щодо запобігання корупції. Запобігання корупційним і пов'язаним з корупцією правопорушенням. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Правила етичної поведінки публічних службовців. Порядок подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Єдиний державний реєстр декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Механізми запобігання та протидії корупції. Національне антикорупційне бюро України.

Питання для самопідготовки за темою 8

1. У чому полягає зміст корупції?
2. Яка існує різниця між потенційним та реальним конфліктом інтересів посадових осіб органів публічної влади?
3. Які основні функції виконує Національне агентство з питань запобігання корупції?
4. Яким чином здійснюється формування та реалізація антикорупційної політики в органах публічної влади?
5. Які інструменти запобігання корупції може використовувати громадськість?
6. Які заходи вживаються для запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в органах державної влади?
7. Чому публічні службовці повинні дотримуватися правил етичної поведінки?
8. Який існує порядок подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування?
9. Яка мета створення Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування?
10. Які основні механізми запобігання і протидії корупції Вам відомі?

Структура навчальної дисципліни “Публічне управління”

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		л	п	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади формування системи державного управління					
Тема 1. Теоретико-методологічні та організаційні засади публічного управління	33	4	4		25
Тема 2. Президент України та Верховна Рада України у системі державного управління	33	4	4		25
Тема 3. Система органів виконавчої та судової влади в Україні	28	4	4		20
Разом за змістовим модулем 1	94	12	12		70
Змістовий модуль 2. Організація діяльності органів публічної влади та їх взаємодія з інститутами громадянського суспільства					
Тема 4. Державна служба та кадрова політика	28	4	4		20
Тема 5. Основи місцевого самоврядування та регіонального управління	28	4	4		20
Тема 6. Електронне урядування як передумова формування цифрового суспільства	23	4	4		15
Тема 7. Взаємодія інститутів громадянського суспільства з органами державної влади	19	2	2		15
Тема 8. Запобігання корупції в органах публічної влади	14	2	2		10
Разом за змістовим модулем 2	112	16	16		80
Усього годин	210	30	30		150

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретико-методологічні та організаційні засади державного управління	25
2	Президент України та Верховна Рада України у системі державного управління	25
3	Система органів виконавчої та судової влади в Україні	20
4	Державна служба та кадрова політика	20
5	Основи місцевого самоврядування та регіонального управління	20
6	Електронне урядування як передумова формування цифрового суспільства	15
7	Взаємодія інститутів громадянського суспільства з органами державної влади	15
8	Запобігання корупції в органах публічної влади	10
Усього		150

5. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань здобувач вищої освіти

Контрольні питання, які виносяться на екзамен

1. Сутність та роль публічного управління у формуванні громадянського суспільства.
2. Зміст понять “державне управління”, “державне регулювання”, “публічне управління” та “публічне адміністрування”, їх спільні риси та відмінності.
3. Ознаки державного управління. Складові методології державного управління та її особливості при проведенні наукових досліджень.
4. Визначення проблеми у державному управлінні. Мета, об’єкт, предмет та завдання у наукових дослідженнях з державного управління.
5. Підходи, закономірності, принципи та функції державного управління.
6. Класифікація напрямів і цілей державного управління.
7. Методи, моніторинг та аналіз у державному управлінні.
8. Аналіз державної політики. Діагностика та діагностування проблем.
9. Механізми, інструменти, ефективність та результативність державного управління.
10. Система органів державного управління та її організаційна структура.
11. Статус і правова основа діяльності Президента України.

12. Вимоги до кандидата на посаду Президента України.
13. Види президентських виборів. Етапи обрання Президента України.
14. Повноваження Президента України та правові форми їх реалізації.
15. Рада національної безпеки і оборони України.
16. Офіс Президента України.
17. Правова основа діяльності, основні ознаки, принципи організації та функції Верховної Ради України.
18. Комітети і комісії Верховної Ради України.
19. Правовий статус і повноваження народного депутата України.
20. Система органів виконавчої влади.
21. Основні завдання, принципи діяльності та повноваження Кабінету Міністрів України.
22. Система центральних органів виконавчої влади: міністерства, державні служби, державні агентства, державні інспекції, зі спеціальним статусом та інші.
23. Завдання, функції та принципи діяльності місцевих державних адміністрацій. Повноваження голів місцевих державних адміністрацій.
24. Система судів загальної юрисдикції: місцеві, апеляційні, вищі спеціалізовані суди, Верховний Суд України.
25. Конституційний Суд України: завдання, функції, правовий статус Голови та членів, принципи діяльності, вимоги до кандидата на посаду судді.
26. Державна судова адміністрація. Система прокуратури.
27. Державна служба, принципи її здійснення та правове регулювання.
28. Категорії посад державної служби. Державний службовець, його основні права та обов'язки, підпорядкування.
29. Система управління державною службою. Формування та реалізація державної кадрової політики у сфері державної служби.
30. Національне агентство з питань державної служби.
31. Комісія з питань вищого корпусу державної служби.
32. Умови вступу на державну службу. Порядок проведення конкурсу на зайняття посад державної служби.
33. Порядок призначення на посаду державної служби. Контракт про проходження державної служби. Присяга державного службовця.
34. Ранги державних службовців. Просування державного службовця по службі та його переведення. Оцінювання результатів службової діяльності.
35. Правила внутрішнього службового розпорядку державного органу.
36. Підвищення рівня професійної компетентності державних службовців.
37. Лідерство та командоутворення у державному управлінні.
38. Професіоналізація державних службовців.
39. Поняття, принципи та основні функції місцевого самоврядування.
40. Європейська хартія місцевого самоврядування.
41. Система місцевого самоврядування. Територіальні громади. Виконавчі органи рад.
42. Служба в органах місцевого самоврядування: загальні положення,

правовий статус посадових осіб, проходження служби та службова кар'єра, відповідальність за порушення законодавства.

43. Сільський, селищний, міський голова. Порядок формування, організація роботи органів і посадових осіб місцевого самоврядування.

44. Цілі, напрями, суб'єкти та об'єкти державної регіональної політики.

45. Державне управління сталим розвитком регіонів.

46. Державна стратегія регіонального розвитку: мета, бачення, система принципів, порівняльна характеристика підходів, стратегічні та оперативні цілі.

47. Механізми державного регулювання регіонального розвитку, інструменти їх реалізації. Державно-приватне партнерство.

48. Регіональні програми соціально-економічного розвитку.

49. Сутність, принципи, мета, цілі та завдання електронного урядування.

50. Нормативно-правові основи електронного урядування.

51. Повноваження Міністерства цифрової трансформації України та напрями роботи у сфері цифровізації публічних послуг.

52. Публічні послуги в контексті побудови сервісно-орієнтованої держави. Функціональні можливості єдиного державного порталу електронних послуг "Дія".

53. Громадська думка та її роль у формуванні та реалізації державної політики. Е-демократія та інструменти її реалізації. Електронні петиції.

54. Порядок проведення консультацій з громадськістю. Порядок звернення громадян.

55. Діяльність громадських рад при органах державної влади та органах місцевого самоврядування: основні завдання, функції, повноваження, порядок формування складу представників.

56. Національне агентство з питань запобігання корупції: основні функції, повноваження посадових осіб, організація діяльності. Національне антикорупційне бюро України.

57. Формування та реалізація антикорупційної політики. Механізми запобігання та протидії корупції.

58. Участь громадськості у заходах щодо запобігання корупції.

59. Правила етичної поведінки публічних службовців.

60. Єдиний державний реєстр декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

**Зразок завдання для визначення рівня засвоєння знань
здобувачами вищої освіти**

Теоретична частина

1. Статус і правова основа діяльності Президента України.
2. Умови вступу на державну службу. Порядок проведення конкурсу на зайняття посад державної служби.

Тестова частина

1. До повноважень якої посадової особи належить здійснення керівництва роботою Кабінету Міністрів України?
 - а) Прем'єр-міністра України;
 - б) Президента України;
 - в) Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;
 - г) Голови Верховної Ради України.
2. З дотриманням яких принципів здійснюється державна служба?
 - а) верховенство права;
 - б) професіоналізм;
 - в) патріотизм;
 - г) усі відповіді вірні.
3. Хто утворює Комісію з питань вищого корпусу державної служби?
 - а) Прем'єр-міністр України;
 - б) Президент України за поданням Прем'єр-міністра України;
 - в) коаліція депутатських фракцій у Верховній Раді України;
 - г) Кабінет Міністрів України.
4. Який строк повноважень сільського, селищного, міського голови, обраного на чергових виборах?
 - а) два роки;
 - б) три роки;
 - в) чотири роки;
 - г) п'ять років.
5. Які законопроекти розглядаються Верховною Радою України позачергово?
 - а) визначені Президентом України як невідкладні;
 - б) про Державний бюджет України;
 - в) що стосуються повноважень Уряду України;
 - г) що стосуються комунальних підприємств, установ та організацій.
6. Які акти видає міністерство у межах своїх повноважень?
 - а) постанови;

- б) накази;
- в) рішення;
- г) декрети.

7. Коли відбувається складення Присяги державного службовця особою, яка вперше призначена на посаду державної служби?

- а) по завершенню строку оскарження рішення конкурсної комісії іншими учасниками конкурсу;
- б) протягом місяця з дня призначення особи на посаду державної служби;
- в) у день призначення особи на посаду державної служби;
- г) наступного дня після призначення особи на посаду державної служби.

8. Які звернення громадян розглядаються у першочерговому порядку?

- а) які мають встановлені законодавством пільги;
- б) неповнолітніх;
- в) недієздатних;
- г) інвалідів Великої Вітчизняної війни.

9. Ким призначаються позачергові вибори до Верховної Ради України?

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь)

10. Хто несе відповідальність за зміст електронної петиції?

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь)

6. Методи навчання

Під час викладання курсу передбачено використання методики проблемного навчання, технології дистанційного навчання та модульно-рейтингової системи навчання.

На лекціях зосереджується увага здобувачів вищої освіти на вивченні окремих теоретико-методологічних положень та проблемних питань державного управління, розглядаються можливі варіанти їх подолання з наведенням конкретних прикладів з вітчизняної та зарубіжної практики. Надаються практичні рекомендації щодо організації діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування та їх взаємодії з громадськими об'єднаннями. Лекційний матеріал подається у формі тестових слайдів, схем, таблиць, графіків, відеофайлів, онлайн-курсів, тренінгів.

Формування вмінь здобувачів вищої освіти за визначеними темами практичних занять відбувається у формі: обговорення проблемних питань; колективної роботи над ситуаційним завданням; презентації результатів індивідуальної та колективної роботи; дискусії, дебатів, круглого столу; публічного виступу; виконання тестових завдань під час проміжної атестації.

Самостійна робота полягає у самостійному опрацюванні здобувачів вищої освіти визначених тем у програмі, нормативно-правової бази, навчально-методичної, наукової літератури та інших джерел інформації дисципліни та передбачає надання відповідей на запитання для самоконтролю. Під час самостійної роботи здобувач працює над індивідуальними завданнями.

7. Форми контролю

Видами контролю знань здобувачів вищої освіти є поточний контроль, проміжна та підсумкова атестації. Поточний контроль у формі опитування та виконання завдань здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи. Проміжна атестація (поточний модульний контроль) проводиться у формі тестування або написання контрольної роботи після вивчення програмного матеріалу кожного змістового модуля. Семестрова атестація проводиться у формі семестрового екзамену у письмовій (електронній) формі за екзаменаційними білетами.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Оцінювання здобувачів вищої освіти відбувається згідно Положення про екзамени та заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України, затвердженого Вченою радою НУБіП України 27.12.2019 року, протокол №5. Після проведення проміжних атестацій із змістових модулів і визначення їх рейтингових оцінок визначається рейтинг здобувача вищої освіти з навчальної роботи **R_{нр}** (не більше 70 балів) за формулою:

$$R_{\text{НР}} = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)}_{\text{ЗМ}} \cdot K^{(1)}_{\text{ЗМ}} + \dots + R^{(n)}_{\text{ЗМ}} \cdot K^{(n)}_{\text{ЗМ}})}{K_{\text{дис}}}, (1)$$

де $R^{(1)}_{\text{ЗМ}}, \dots, R^{(n)}_{\text{ЗМ}}$ – рейтингові оцінки із змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

$K^{(1)}_{\text{ЗМ}}, \dots, K^{(n)}_{\text{ЗМ}}$ – кількість кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) (або годин), передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

$K_{\text{дис}} = K^{(1)}_{\text{ЗМ}} + \dots + K^{(n)}_{\text{ЗМ}}$ – кількість кредитів ЄКТС (або годин), передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі.

Максимальний рейтинг здобувача вищої освіти з навчальної роботи за двома змістовими модулями з дисципліни “Публічне управління” може складати:

$$R_{\text{НР}} = \frac{0,7 \cdot (100 \cdot 1,8 + 100 \cdot 2,2)}{4} = 70 \text{ балів} (2)$$

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни у балах переводиться у національні оцінки згідно з таблиці 1.

Таблиця 1

Співвідношення між рейтингом здобувача вищої освіти і національними оцінками

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Оцінка “Відмінно” виставляється здобувачу вищої освіти, який систематично працював протягом семестру, показав під час екзамену різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вміє успішно виконувати завдання, які передбачені програмою, засвоїв зміст основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв’язок окремих розділів дисципліни, їхнє значення для

майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань.

Оцінка **“Добре”** виставляється здобувачу вищої освіти, який виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав достатній рівень знань з дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення та поповнення у ході подальшого навчання та професійної діяльності.

Оцінка **“Задовільно”** виставляється здобувачу вищої освіти, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допустив окремі похибки у відповідях на іспиті і при виконанні іспитових завдань, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених похибок під керівництвом науково-педагогічного працівника.

Оцінка **“Незадовільно”** виставляється здобувачу вищої освіти, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи.

Таблиця 2

Розподіл балів при рейтинговій системі оцінювання
з навчальної дисципліни “Публічне управління”

	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					
	T1	T2	T3	ПА	T4	T5	T6	T7	T8	ПА
Практичні заняття:										
- виконання практичних завдань у системі дистанційного навчання Elearn	20	10	10		10	10	5	5	5	
Самостійна робота:										
– самостійне опрацювання тем та надання відповідей на питання для самопідготовки у системі дистанційного навчання Elearn	10	10	10		10	10	5	5	5	
Кількість балів за видами робіт і ПМК	30	20	20	30	20	20	10	10	10	30
Кількість балів за змістовий модуль	100				100					
R_{НР} (навчальна робота)	70									
R_{АТ} (семестровий екзамен)	30									
R_{ДИС} (загальний рейтинг)	100									

9. Методичне забезпечення

Навчально-методичний комплекс включає робочу програму, курс лекцій, презентаційні матеріали, завдання для виконання практичних робіт, питання для самопідготовки, комплект тестових завдань для проведення поточного модульного контролю, комплект екзаменаційних білетів, електронний курс.

10. Рекомендована література

Основна:

1. Бакуменко В. Д., Кравченко С. О. Методологія системних досліджень в державному управлінні : навч. посіб. Київ : ВПЦ АМУ, 2011. 116 с.
2. Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. – К. ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. – Т. 1. – 564 с. <https://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2014/02/DERZHAVNE-UPRAVLINNYA-2012.pdf>
3. Дрешпак В. М. Комунікації в публічному управлінні : навч. посіб. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2015. 168 с.
4. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад. : Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. М. Михненко та ін. ; за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського, Ю. П. Сурміна. Київ : НАДУ, 2010. 820 с.
5. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / наук.-ред. колегія : Ю. В. Ковбасюк та ін. Т. 2. Методологія державного управління. 2011. 692 с.
6. Євтушенко О. Н. Державне управління (Основи теорії державного управління) : [навчальний посібник у трьох частинах] / О. Н. Євтушенко, В. І. Андріяш. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. – ISBN 978-966-336-273-1. Ч. 1. Основи теорії державного управління. – 2013. – 268 с. https://idu.at.ua/doc/Kniga_Derzhavne_upravlinnya_Yevtushenko_O_N_Andriy.pdf
7. Забезпечення ефективної взаємодії органів виконавчої влади з громадськістю: навч.-метод. матеріали / Н. О. Алюшина, Н. Б. Ларіна, О. Р. Антонова ; упоряд. А. В. Ковальчук. – К. : НАДУ, 2013. – 76 с. заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. Н. В. Грицяк. – К. : НАДУ при Президентіві України, 2014. – 100 с.
8. Інструменти та механізми впровадження публічної політики в Україні : навч. посіб. / авт. кол. : С. О. Телешун, С. В. Ситник, І. В. Рейтерович, О. Г. Пухкал та ін. ; за заг. ред. С. О. Телешуна, д-ра політ. наук, проф. – Київ : НАДУ, 2018. – 240 с.
9. Клименко І. В. Електронні послуги : навч. посіб. / І. В. Клименко ; за
10. Комуникативна діяльність в державному управлінні : навч. посіб. / Н. М. Драгомирецька, К.С. Кандагура, А. В. Букач. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017 – 180 с.
11. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.
12. Методологія наукових досліджень з державного управління : хрестоматія / упоряд. : С. В. Загороднюк, О. Л. Євмешкіна, В. В. Лещенко ; за

заг. ред. д-ра політ. наук К. О. Ващенко. Київ : НАДУ, 2014. 180 с.

13. Особливості публічного управління та адміністрування : Навчальний посібник / Бакуменко В. Д., Бондар І.С., Горник В. Г., Шпачук В. В. – К. : КНУКіМ, 2016. – 167 с.

14. Петровський П. М. Методологія наукового дослідження в галузі державного управління : навч. посіб. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2015. 238 с.

15. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України : Закон України від 23 березня 2000 р. № 1602-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

16. Про державні цільові програми: Закон України від 18 березня 2004 р. № 1621-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

17. Про державну службу : Закон України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

18. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

19. Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики: постанова Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 р. № 996 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

20. Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1700-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

21. Про засади державної регіональної політики: Закон України від 5 лютого 2015 року № 156-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

22. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року: постанова Кабінету Міністрів України від 06 серпня 2014 року № 385 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>

23. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2027 року: проект постанови Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://www.minregion.gov.ua>

24. Про затвердження Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади : постанова Кабінету Міністрів України від 05.11.2008 р. № 976 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

25. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 р. № 393/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

26. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

27. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України від 7 червня 2001 року № 2493-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

28. Публічна служба : навч. посіб. / С. М. Серьогін, Н. А. Липовська, Є. І. Бородін [та ін.] ; за заг. ред С. М. Серьогіна. – 2-ге вид. Дніпро: ГРАНІ -

Дніпро : ГРАНІ, 2019 – 384 с.

29. Публічне управління : термінол. слов. / уклад. : В. С. Куйбіда, М. М. Білинська, О. М. Петроє та ін. ; за заг. ред. В. С. Куйбіди, М. М. Білинської, О. М. Петроє. Київ : НАДУ, 2018. 224 с.

30. Публічне управління розвитком регіонів у процесі побудови сервісно-орієнтованої держави: теорія, методологія та практика : монографія / [авт. кол. викладачів, докторантів – виконавців НДР каф. регіон. упр., місц. самоврядування та упр. містом НАДУ] ; за заг. ред. Н. В. Васильєвої, О. І. Васильєвої. – Київ : НАДУ, 2018. – 304 с.

Допоміжна:

1. Васильєва Н., Васильєва О., Приліпко С. Програмно-цільовий підхід як важливий інструмент фінансового механізму забезпечення сталого розвитку сільських територій через активізацію діяльності обслуговуючих кооперативів. Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. 2019. Вип. 2. С. 9-16.

2. Васильєва О., Васильєва Н., Приліпко С. Професіоналізація публічних службовців – вимога успішності задекларованих в Україні реформ. Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. 2020. Вип. 1. С. 18-25. DOI: <https://doi.org/10.36030/2664-3618-2020-1-18-25>

3. Приліпко С. Багаторівневе публічне управління комплексним розвитком сільських територій України. Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. Спецвипуск. 2020. С. 118-121. DOI: <https://doi.org/10.36030/2664-3618-2020-si-118-121>

4. Приліпко С. М. Кадрове забезпечення органів місцевого самоврядування у світлі децентралізації влади в Україні / С. М. Приліпко, О. І. Васильєва // Проблеми реформування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в Україні : монографія / авт. кол. : Т. Е. Василевська, І. Г. Сурай, О. І. Васильєва та ін. ; за заг. ред. Т. Е. Василевської. – Київ : НАДУ, 2018. – С. 155-164.

5. Приліпко С. М. Міжнародний досвід публічного управління інфраструктурними проектами на державному і місцевому рівнях на основі укладення концесійних договорів. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2019. № 12. – URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1534> (дата звернення: 27.12.2019). DOI: 10.32702/2307-2156-2019.12.2

6. Приліпко С. М. Публічне управління розвитком територій на основі реалізації проєктів державно-приватного партнерства на засадах сталого розвитку. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2020. № 2. – URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1559> (дата звернення: 24.03.2020). DOI: 10.32702/2307-2156-2020.2.2

7. Приліпко С., Васильєва Н., Васильєва О. Інноваційний механізм взаємодії органів публічної влади України з іншими суб'єктами публічного управління / Механізми нової регіональної політики: досвід ЄС та уроки для України : монографія/ за ред. В.С. Куйбіди, Л.І. Федулової, О.М. Петроє. К.:

НАДУ, 2020. 467 с. (п. 7.4.)

8. Приліпко С.М. Нормативно-правові засади інформаційної відкритості та комунікаційної взаємодії органів публічної влади з громадськістю. Науковий вісник: Державне управління. № 4(6). 2020. С. 232-251.
<https://nvdu.undicz.org.ua/index.php/nvdu/article/view/127>

Інформаційні ресурси:

1. Навчальний портал НУБіП України <https://elearn.nubip.edu.ua/>
2. Офіційне інтернет-представництво Президента України
<https://www.president.gov.ua/>
3. Офіційний портал Верховної ради України <https://rada.gov.ua/>
4. Офіційний портал про реформу децентралізації владних відносин в Україні <https://decentralization.gov.ua/>
5. Офіційний портал судової влади України <https://court.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Міністерства та Комітету цифрової трансформації України <https://thedigital.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Національного агентства з питань державної служби
<https://nads.gov.ua/>
8. Офіційний сайт Національного агентства з питань запобігання корупції
<https://nazk.gov.ua>
9. Офіційний сайт швейцарсько-українського проекту DESPRO “Підтримка децентралізації в Україні” <https://despro.org.ua/>
10. Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/>